

հայտնելու մեր սրտագին շնորհակալությունները Սովետական իշխանությանը, Հայաստանի կառավարության, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին և Հայաստանի ժողովուրդին, որոնք սիրալիր գուրգուրանքով շրջապատեցին արտասահմանի պատգամավորները, հայկական հյուրասիրությանը պատվելով մեզ: Մասնավոր հաճույքով

պետք է հիշեմ Արկադա համանի հետ կոպտության կապի ընկերությունը, որուն արժանավոր նախագահ ընկ. Մարիա Պետրոսյան աղնիվ գտնվեցավ գոհացնելու մեր բոլոր խնդրանքները: Ճամբորդությունը անջնջելի պիտի մնա իմ հիշողությանս մեջ»:

(«Երեվան» հուլիս 14, 64, 1945 թ.)

ԸՆԿ. ԳԵՎՈՐԳ ՄԵՔԹՈՒԿՅԱՆԻ ԶԵՆՈՒՅՑԸ ՍՈՓԻԸՅԻ ՀԵՑՈՒԹՅԱՆ

Էջմիածնի եկեղեցական ժողովին մեջ պովկարահայության աշխարհական պատգամավոր ընկ. Գ. Մեքթուկյան անցյալ երկու շաբաթի երեկոյան ժամը 7—30-ին զեկույց մը ըրավ Սոփիայի հայ հասարակության առջև «Երևան» հառաջ. միության ակումբին մեջ: Հայրենաբաղձ բազմություն մը փութացած էր լսելու ծաղկող հայրենիքի մասին ընկերոջ կրած տպավորությունները: Ընկ. Մեքթուկյան իր զեկույցը սկսավ հետևյալ պարզ, բայց հստակ հայտարարությամբ.

— «Ես ոչ հոգսոր եմ, ոչ ալ ակիտատոր: Արդեն Սովետ. Հայաստանի վերելքը ինքնին այնքան պերճախոս է, որ քարոզության պետք չունի»: Ընկ. բանախոսը պարզ բառերով և իրապաշտ ոճով մը պատմեց ներկաներուն Հայաստանի ծաղկող մայրաքաղաքին՝ Երեվանի կյանքը: Ներկաները երևակայությամբ փոխադրվեցան Երևանի գեղեցիկ փողոցները, հսկա արդիական շենքերը, գիտական վերջին խոսքով գործող ֆապրիքաները, մշակույթային հաստատությունները՝ համալսարան, դպրոց, թատրոն, սինեմա, թանգարան և մատենադարան: Բանախոսը չէր մոռացած այցելել Հայաստանի շեն և բարեզարդ գյուղերը, ուր հայ գյուղացին իր նախահայրերեն ժառանգած շինարար ոգիով կկերտե երջանիկ կյանք: Ոչ միայն քաղաքներու, այլև գյու-

ղերու մեջ հաստատված են և մասնագետներու հսկողության ներքև կգործեն մանկամուրներ, մանկապարտեզներ, դպրոցներ և ընթերցարաններ: Հայաստանի էկետրոկայանները կշարունակեն ույժ և լույս հայթայթել երկրին արդյունաբերական հաստատություններուն գոհացնելու համար ժողովուրդին օրե օր աճող պահանջները: Ընկերը շոշափեց նաև ներգաղթի և արտասահմանեն հայ ուսանողությունը վրկելու մասին Հայաստանի վարիչներուն ունեցած տեսակետները: Իբրև վերջաբան ընկեր Մեքթուկյան հայտարարեց հետևյալ առողջ մտքերը. «Հայ ժողովուրդը իր ազատությունը կորսնցնելի վեր միշտ խաբվեցավ օտարներեն: Զունեցավ անկեղծ բարեկամ մը, որ օգնության ձեռք երկնցներ իրեն: Միայն Ռուս մեծ ժողովուրդը ազատեց զայն կորուստե և պատեհություն տրվավ անոր, որ մարդավայել կյանքի տիրանա: Կեցցե Սովետ. մեծ Միությունը, կեցցե Սովետ Հայաստանը, կեցցե փոքր ազգերու ազատարար և պաշտպան Մեծ ՍՍԱԼԻՆԸ», Բուռն ծափահարություններով ընդմիջող և վերջացող ճառեն հետո ներկաներու կողմե հարցումներ արվեցան, որոնց գոհացուցի պատասխաններ տվավ: Նախագահ ընկ. Գ. Դարբինյան գեղեցիկ խոսքերով փակեց ժողովը:

(«Երեվան» հուլիս 28, թիվ 68)

ՏԵՍԻԼՔՆԵՐՈՎ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾ

Վերադարձան Փարիզի պատգամավորները: Անոնք թռիչքով անցան քանդված Եվրոպայի վրայեն, հասան հայրենի նավահանգիստը, հավիտենական Արարատի հանդիման մնացած անխոցելի ու անաղարտ:

Մեծ փոթորիկը չէր հասած մինչև հոն,

բայց անոր զավակներ գացած էին փոթորիկը դիմավորելու, կասեցնելու:

Անոնք ջերմեռանդ ուխտավորներու պես գացին ծնրադրել հայկական վերածնունդի մեծ տաճարին լառջև, որ մեր ծաղկած մայրաքաղաք «գաղցրիկ Երեվան»-ն է:

Տեսան քառորդ դարե ի վեր հոն թափ-

ված քրտինքն ու ճիգը, տեսան ու շոշափեցին անոր արդյունքները:

Կտրեցին ոռոսական տափաստանները մինչև Մոսկվա: Ականատես եղան ինքնավստահ նորահաս սերունդի մը հաստատ քայլերուն, հավատալոր աշխատանքին ու կվերադառնան բեռնավորված տեսիլքներով:

Հազար բան տեսան, հազար բան իմացան:

Կհաշտածվին, կըրջապատվին ամենեն: Ի՞նչ տպավորութիւն կբերեն, ի՞նչ ունին պատմելիք: Ինչե՞ր լսեցին:

Շվարած են մարդոց պես, որոնցմէ հաշիվ կուզեն, երբ իրենց հարստութեան համրանքը չեն գիտեր: Ո՞ր մեկը պիտի պատմեն, երբ այնքան շատ բան ունին պատմելիք: Ո՞ր լսածնին պիտի կրկնեն, երբ ծովու շափ բան լսեցին:

Տակավին ատեն չեն ունեցած դասավորելու կարևորագույնը կարևորեն, առաջնակարգը երկրորդականեն զատելու: Նոր են վերադարձեր Երազներու Աշխարհեն ու աչքերնին կշփեն:

Բայց ճակատագրական շրջան մը կապրինք ու վմեննինք լուրերու պակասեն:

— Կռունկ մեր աշխարհէն խապրիկ մը չունի՞ս:

Պիտի համբերենք ուրեմն: Կռունկները պիտի խոսին անշուշտ: Պիտի իմանանք, պիտի իմանան նաև գաղութահայութիւնը, «Ժողովուրդ»-ի ընթերցողներն ալ: Բե-

րած են հրատարակելի նյութեր, լուսանկարներ մեր հերոսական հայրենիքեն: Հերոսական թիկունքի աշխատանքի ճակատին վրա: Կիները նույնքան նվիրված ու վճռական, որքան այրերը:

Ահա հատկանիշեր, որոնք ցույց կուտան թե հայն ալ ունի մեծ ժողովուրդ դառնալու ընդունակութիւն:

Մեծ: Այո, բարոյական ու քաղաքական իմաստով: Ժողովուրդի մը մեծ գործեր կատարելու կարողութեամբ, քնակչութեան ու սահմաններու ծավալով:

Եվ այս է մեր բազմահազարամյա կյանքին գաղտնիքը, մեր պատմութեան մեջեն ողնասյունի մը պես անցնող էական գիծը, որ անմահ տողերով բանաձևած է մեր պատմահայր Մովսէս Խորենացին.

— Զի թէպէտ և եմք ածու փոքր, և թուով յոյժ ընդ փոքու սահմանեալ, սակայն բազում գործք արութեան գտանին գործեալ և ի մերում աշխարհիս:

Այսպես էր 1500 տարի առաջ, այսպես է այսօր:

Այսպես ալ պիտի մնա հավիտենական Հայաստանը:

(«Ժողովուրդ», Ուրրաթ, 17 օգոստոսի, թիվ 263):

